

Each Number

1944 - 1945 - 1946 - 1947 - 1948 - 1949 - 1950

HoDgenk

The Life of a Woman
The Life of a Woman

Quê Ngoại

____ Hồ Dzếnh, tên thật là Hà Triệu Anh, sinh khoảng về Việt Nam gọi là Quê Ngoại.

____ Vào thời tiền chiến, có một tập thơ ra đời : Tập Quê Ngoại của Hồ Dzếnh. Chừng ấy cái tên người cũng đủ làm người ta lưu tâm. Và nhà Á Châu ấn cục đã ưng ý tác phẩm khi giới thiệu cùng độc giả những lời sau đây:

____ "Lần đầu tiên thi ca Việt Nam được tô điểm một cách trau chuốt bằng ngọn bút linh diệu của một nhà thơ ngoại quốc."

____ Sự giới thiệu của nhà Á Châu ấn cục ta ngỡ đâu là lời quảng cáo một ấn phẩm vừa xuất bản, nhưng thực chất của tập Quê Ngoại không làm cho độc giả thất vọng khi báo Tri Tân viết như sau :

____ "Tên tuổi của người Minh Hương ấy, văn học quốc ngữ không nề hà gì mà chẳng đón tiếp như đã đón tiếp bao nhiêu nhà văn hữu tài."

____ Quê Ngoại của Hồ Dzếnh đã thử thách qua sự chấp nhận của Á Châu ấn cục và lời phê bình của tuần báo Tri Tân, một tạp chí chuyên bình luận văn học lúc bấy giờ. Vì vậy, những bài thơ của Hồ Dzếnh đã được nổi tiếng và được ủng hộ nhiệt liệt của rất nhiều người cho đến ngày nay.

Tặng

Hồ Dzếnh

Đêm qua, ta gục đầu lên sách,
Mộng thấy hồn đau thốn thức buồn,
Ta chợt nhớ ra ngày viễn cách,
Là ngày... em sẽ xa ta luôn.

Mai một, mây thu lạc cuối trời,
Tình thu khôn chết, nhớ khôn nguôi,
Quỳ bên chồng giấy chưa thành Sách,
Ta sẽ kêu thầm: "Em gái ôi!..."

Ngực nghe đau nhói buổi chia ly,
Ta khóc đi ta chẳng nghĩ gì.
Một thoáng hoa bay, vài giải nắng,
Đã tàn chầm chậm kiếp thơ đi.

Từ xưa ta đã hẹn ta rồi
Xuân sắc xa nhìn lưu luyến thôi.
Mà bạn, chỉ nên là bạn mãi
Đừng vương hoa bướm, lụy cho đời.

Vẫn tưởng em là bạn của ta,
Xuân về lạnh lẽo giống xuân qua

Vui chân theo dõi đường mong ước,
Ta giết mình hay: lệ đã nhòa.

Em sẽ đi và ta sẽ đi,
Mai này ta chết giữa chia ly....
- Mây nam nếu lạc về phương bắc
Xin nhớ đi thơ chẳng nghĩa gì.

Cảm Xúc

Hồ Dzếnh

Cô gái Việt Nam ơi!
Từ thuở sơ sinh lận đận rồi,
Tôi biết tình cô u uất lắm,
Xa nhau đành chỉ nhớ nhau thôi.

Cô chẳng bao giờ biết bướm hoa,
Má hồng mỗi tiết mỗi phôi pha,
Khi cô vui thú, là khi đã
Bồng bế con thơ, đón tuổi già.

Cô gái Việt Nam ơi!
Ngọn gió thời gian đổi hướng rồi,
Thế hệ huy hoàng không đủ xóa
Nghìn năm vắng vặc ánh trăng soi.

Tôi đến đây tìm lại bóng cô,
Trở về đường cũ, hái mơ xưa,
Rau sam vẫn mọc chân rào trước,
Son sắt, lòng cô vẫn đợi chờ.

Dãi lúa cô trồng nay đã tươi,
Gió xuân ý nhị vít bông cười...
Ai hay lòng kẻ từng chăm lúa,
Trong một làng con, đã héo rồi!

Cô gái Việt Nam ơi!
Nếu chữ hy sinh có ở đời,
Tôi muốn nạm vàng muôn khổ cực
Cho lòng cô gái Việt Nam tươi.

Màu Cây Trong Khói

Hồ Dzếnh

Trên đường về nhớ đây
Chiều chậm đưa chân ngày
Tiếng buồn vang trong mây...

Chim rừng quên cất cánh
Gió say tình ngây ngây
Có phải sầu vạn cổ
Chất trong hồn chiều nay?

Tôi là người lữ khách
Màu chiều khó làm khuây
Ngỡ lòng mình là rừng,
Ngỡ hồn mình là mây,
Nhớ nhà châm diều thuốc
Khói huyền bay lên cây...

Chiều Xuân Trung Kỳ

Hồ Dzếnh

Chiều xuân sang chuyển đồ đông
Trai tơ khăn lụa, gái hồng thắm môi.

Da sông mát rải da trời,
Đây mùa xuân bén trên loài cỏ hoa.

Hiu hiu... chiều ngả tà tà...
Buồn lên xóm vắng, cây nhòa khói xa.

Đời em như một lời tranh
Và gần như tiếng bên đình trẻ reo.

Nghìn thu hội lại một chiều,
Buồn hơn nhớ, nhẹ hơn điều trông mong.

Có tơ giăng mỗi hai lòng,
Có muôn quan gió lượn trong một người.

Trở Lại

Hồ Dzếnh

Trời trong đến nỗi không mây,
Cây im đến nỗi bóng đầy mặt sân.
Tôi về giữa xứ bằng khuâng,
Nghe thơ lục bát reo vắn nhớ xưa.

Chạy dài lớp bí giàn dưa,
Vẳng nghe dấu cũ, hồn mơ đường tàn.
Mộng lòng xây giữa nhân gian:
Một gian nhà nhỏ, mấy giàn trầu không.

Những người tôi vẽ chưa xong,
Thi nhau trên bức bình phong méo đầu.
Phải lị ngỗ trước, ao sau,
Đêm đêm cá đớp trăng sâu, đêm đêm.

Con người tôi gọi bằng Em,
Nhớ tôi nhưng cũng thành duyên lâu rồi.
Mộng tàn, nước chảy, mây trôi,
Tôi lui hồn lại nhưng đời đã xa.

Nước Chảy Chân Cầu

Hồ Dzếnh

Quê em xa thăm màu mây gió,
Buồn vút không gian, mất định kỳ.
Em có mơ về năm tháng cũ,
Âm thầm nghe tiếc phút giây đi ?

Nước chảy đôi giòng cuốn sóng mau,
Bao phen lá úa rụng chân cầu,
Lá theo giòng nước, ngày theo tháng
Lặng lẽ như mang nỗi cảm sầu.

Mây nước vô tình, lãnh đạm trôi,
Tình không giống nước, tình không xuôi;
Bao lần lá thắm xuôi theo nước,
Nước chảy, tình duyên ở với người.

Chân cầu cầm giữ ngày ly biệt,
Mây nước vô tình, lãnh đạm trôi...
Nước chảy mây tan, tình bất diệt,
Tình theo bước khách bốn phương trời.

Xuân Ở Quê Em

Hồ Dzếnh

Hai con ngựa trắng
Ăn cỏ đồng xanh,
Hương gió thanh thanh,
Vang lừng ca ngợi.

Xuân vừa chớm tuổi,
Bướm đến quen hoa,
Em nhỏ hơn ta
Tình như áo mới.

Hôm nay ngày cuối
Của đôi chim khuyển,
Hôm nay mùa duyên
Của đôi lòng nhỏ.

Tôi về lấy vợ
Người ở bên sông,
Mắt đẹp môi hồng,
Lòng như hoa nở.

Hai mùa gặp gỡ,
Chim nhỏ lên cây
Tôi chắp hai tay
Xin trời thắm mãi...

Quê Hương

Hồ Dzếnh

Ngày xưa tôi sống vui êm
Trong khu làng nhỏ kề bên sông đào.

Chị tôi giặt lụa cầu ao,
Trời trong, nắng ửng, má đào gheo duyên.
Tôi say nước thăm mây huyền,
Nước mơ dáng cũ, mây truyền tiếng xưa...

Đời lành: nắng nhạt mưa thưa,
Sầu hôm hồi sáng, buồn trưa tiếp chiều.
Có lần tôi thấy tôi yêu
Mắt nhung, cô bé khăn điều cuối thôn.

Lâu rồi, tôi đã... hơi khôn,
Biết cô hàng xóm có còn nhớ nhau ?

Mùa Thu Năm Ngoái

Hồ Dzếnh

Trời không nắng, cũng không mưa,
Chỉ riu riu rét cho vừa nhớ nhung.

Chiều buồn như mối sầu chung,
Lòng im nghe thoáng tơ trùng chốn xa.

Đâu hình tàu chậm quên ga,
Bâng khuâng, gió nhớ về qua lá dày.

Tôi đi lại mãi chốn này,
Sầu yêu nổi nhịp với ngày tôi sang.

Dưới chân, mổi lối thu vàng,
Tình xa lắm lắm, tôi càng muốn yêu.

Ngập Ngừng

Hồ Dzếnh

Em cứ hẹn nhưng em đừng đến nhé!
Để lòng buồn tôi dạo khắp trong sân,
Ngó trên tay, thuốc lá cháy lụi dần...
Tôi nói khẽ: Gớm, làm sao nhớ thế?

Em cứ hẹn nhưng em đừng đến nhé!
Em tôi ơi! tình có nghĩa gì đâu?
Nếu là không lưu luyến buổi sơ đầu?
Thuở ân ái mong manh như nắng lụa.
Hoa bướm ngập ngừng cỏ cây lần lửa,
Hẹn ngày mai mùa đến sẽ vui tươi,
Chỉ ngày mai mới đẹp, ngày mai thôi!

Em cứ hẹn nhưng em đừng đến nhé!
Tôi sẽ trách - cố nhiên! - nhưng rất nhẹ
Nếu trót đi, em hãy gắng quay về,
Tình mất vui khi đã vện câu thề,
Đời chỉ đẹp những khi còn dang dở.
Thư viết đừng xong, thuyền trôi chớ đỗ,
Cho nghìn sau... lơ lửng... với nghìn xưa...

Thờ Ơ

Hồ Dzếnh

Rừng ở trưa hè ngủ giấc mơ,
Bên rừng, suối chảy chậm như giờ,
Trong "hương" cô gái Lào quay chỉ,
Liếc mắt nhìn người khách lạ qua.

Bên cô, ông lão ngồi đan giỏ,
Cậu bé đương mài lại lưỡi dao,
"Quéo" rụng ngoài sân từng quả một,
Buồn theo liếp cửa nhẹ len vào....

Thấy khách vào nhà cô đứng lên,
Mời bình nước lạnh, rồi điềm nhiên
Quay tơ, ông lão ngồi đan giỏ,
Cậu bé mài dao, quả rụng thêm.

Uể oải lên đường, khách lại đi,
Lòng buồn ngủi tiếc phút chia ly,
Nhưng cô Lào vẫn ngồi nơi cũ,
Không muốn và không bận nghĩ gì.

Óc khách suy tìm cảnh lặng yên,
Lạnh lùng quá đổi của người bên.
Mà sao đi khách, tâm tư khách,

Không chút thờ ơ giống cảnh trên?

Phố Huyện

Hồ Dzếnh

Vài thanh lá dựng làm hè,
Vài nhà tranh yếu vai kề sát nhau.
Phố tôi không đáng buồn rầu,
Khó khăn của kẻ làm màu vô duyên.

Ba ngày một chuyến xe lên,
Chở thư và chất người lên mui hàng.
Nhôn nhao trẻ nít xóm làng,
Rủ nhau ra ngắm, ra bàn tán nhau.

Chợ thường không họp được lâu,
Chậm thì giờ rưởi, còn mau nữa giờ.
Khi vàng đứng bóng im trưa,
Tiếng khô lá rụng làm thưa phố phường.

Rèm quây, che kín bụi đường,
Chủ hàng vắt căng lên giường ngáy xâu.
Im cho đến lúc trống lâu
Nổi giờ trịnh trọng vào hầu quan trên.

Họa hoãn phố ghéch cờ lên
Đón xe quan Sứ từ bên tỉnh về....
Rồi ngày, một chuỗi ngày mê
Lại gieo khói chết lên hè thê lương.

Lũy Tre Xanh

Hồ Dzếnh

Làng tôi thắt đáy lưng... tre,
Sông dài, cỏ mượt đường đê tứ mùa.
Nhịp đời định sẵn từ xưa:
Ươm tơ tháng sáu, lên chùa tháng giêng.

Chợ làng mỗi quý, mười phiên,
Đong ngô đổi gạo, trang tiền bằng khoai.
Trong làng lắm gái, thừa trai
Nên thường có luật chồng hai vợ liền.

Làng gần đô thị, tuy nhiên
Mắt trong vẫn giữ được niềm sắt son.
Lâu rồi, truyền tử lưu tôn
Màu duyên ân ái mây còn thoảng bay.

Tôi yêu... nhưng chính là say
Tình quê Nam-Việt bàn tay dịu dàng.
Thơ tôi: đê thắm, bướm vàng,
Con sông be bé, cái làng xa xa.

Rằm Tháng Giêng

Hồ Dzếnh

Ngày xưa còn nhỏ... ngày xưa
Tôi đeo khánh bạc lên chùa dâng nhang,
Lòng vui quần áo xanh xang,
Tay cầm hương, nến, đỉnh vàng mới mua.
Chị tôi vào lễ trong chùa,
Hai chàng trai trẻ khẩn đũa hai bên:
- "Lòng thành lễ vật đầu niên,
Cầu cho tiểu được ngoài giêng đất chồng!"
Chị tôi phụng phịu má hồng,
Vùng vằng suýt nữa quên bồng cả tôi.
Tam quan, ngoài mái chị ngồi,
Chị nghe đoán thẻ, chị cười luôn luôn.
Quẻ thần, thánh mạch mà khôn:
- Số nàng chồng đất, mà con cũng nhiều!
Chị tôi nay đã xế chiều,
Chắc còn nhớ mãi những điều chị mơ.
Hằng năm, tôi đi lễ chùa,
Chuông vàng, khánh bạc ngày xưa vẫn còn.
Chỉ hơi thấy vắng trong hồn,
Ít nhiều hương phấn khi còn ngây thơ.
Chân đi, đếm tiếng chuông chùa,
Tôi ngờ năm, tháng thời xưa trở về.

Giữ Gìn

Hồ Dzếnh

Một câu ấy nói lên là lá rụng,
Là mây chìm, là gió sẽ thay xanh,
Là cây tươi sẽ nở nụ trên cành,
Và chim chóc sẽ bồi hồi nghe ngóng.

Anh thấy gió một chiều thu xao động,
Nghe mơ màng vịn nặng mái mây cao.
Trời trở buồn, - ai hiểu nghĩa làm sao ?...
Mây lạc nẻo, tim nghe chừng thất vọng.

Một câu ấy nói lên là rợn sóng
Cả một màu mây kín bốn phương xa
Trên bao lơ của năm tháng sầu qua,
Anh ngậm miệng để chết dần theo Mộng.

Một câu ấy nói lên là tuyệt vọng,
Cây chính mùa, nhưng lá đã quên xanh,
Bướm đương vui nhưng bướm sẽ xa cành
Một câu ấy nói lên là... hết sống!

Duyên Ý

Hồ Dzếnh

Đừng buồn nhưng cũng đừng vui,
Êm êm nắng nhẹ qua trời rộn mưa.
Hỡi người, tôi nói gì chưa ?
Tôi đương sắp nói, hay vừa nói ra ?

Trời đừng cho búp lên hoa,
Cho khi gần đến, tôi xa mãi nàng ;
Cho tôi thoáng cảm mùi nhang,
Hình dung xa vắng cung đàn rồi thôi.

Chập chờn bướm nửa, hoa đôi
Tình nên chỉ mộng khi đời sẽ thơ.
Ước gì bạn mãi là cô
Để duyên hai đứa bao giờ cũng tươi.

Đừng buồn nhưng cũng đừng vui,
Êm êm nắng nhẹ qua trời rộn mưa...

Đội Thơ

Hồ Dzếnh

Phút linh cầu mãi không về,
Phân vân giấy trắng, chưa nề mực đen.

Khói trầm bén giấc mơ tiên,
Bâng khuâng... trắng giải qua miền quạnh hiu.

Tô-Châu lớp lớp phù kiều,
Trăng đêm Dương-tử, mây chiều Giang-nam.

Rạc rời vó ngựa quá quan
Cờ treo ý cũ, mây giàn mộng xưa.

Biển chiều vang tiếng nhân ngư,
Non xanh tha thiết, trời thu rượi sầu

Nhớ thương bạc nửa mái đầu,
Lòng nường quán khách, nghe màu tà huân.

Buồn Tư-mã, nhớ Chiêu-quân,
Nét hoa thấp thoáng, ý thần đê mê.

Phút linh cầu mãi không về,
Phân vân giấy trắng, chưa nề mực đen...

Mưa

Hồ Dzếnh

Tôi nhớ ngày năm xưa
Mái nhà vang tiếng mưa,
Đương ngày mà hóa tối,
Nước chảy át lời thưa.

Gió tung đầu ngọn mít,
Gió nghiêng thân cây dừa,
Tôi và Hiền ở cách
Vền vền một giàn dưa.

Tay tôi làm loa miệng,
Hỏi: "Hiền ăn cơm chưa?"
Chừng nghe không rõ tiếng,
Hiền đáp: "Hai giờ trưa!"

Trời mưa rồi trời mưa
Sân nhà đầy bong bóng,
Hai tôi ngồi mơ mộng
Đếm mãi vẫn đương thừa.

Bây giờ tôi đã lớn,
Ít lúc trông trời mưa
Như tôi, Hiền cũng lớn,
Má đỏ không như xưa.

Bong bóng tàn theo mộng,
Nhân duyên dần hết mùa.
- Ai như Hiền áo trắng
Loáng thoáng qua hơi mưa?

Tình Xa

Hồ Dzếnh

Em nhớ không em? mới độ nào
Đem cành cây chiết cạnh bờ ao,
Cây tươi trong lúc người lơ đãng,
Thăm thoát ngày qua nhánh trở đào.

Tóc liễu xanh xanh vấy tóc người,
Tay em cầm nhẹ lấy tay tôi...
Lần đầu ân ái trao bằng mắt
Rồi để tình thương đến trọn đời.

Anh đã già rồi, em vẫn xuân,
Đời anh dầu dãi bốn phong trần,
Đòi phen trên bước đường đau khổ,
Anh vẫn mơ về chốn ái ân.

Anh vẫn mơ về kiếm bóng em,
Cho lòng ấm lại ánh xuân thiên,
Không gian bàng bạc sâu yêu cũ,
Em khác xưa rồi, em đã quên.

Em mời anh viết, thì anh viết,
Viết đây trên mảnh giấy trao em,
Anh viết những gì anh chẳng biết,
Hình như anh viết chuyện chiêm bao...

Lặng Le

Hồ Dzếnh

Tôi không chọn nắng, cầu mưa,
Nhớ người không cứ về trưa hay chiều.

Tôi yêu vì nắng cây reo,
Bướm bay vô cố, gió vèo tự nhiên.

Đời tình: hoa thắm thêu duyên,
Tóc mây vắt mộng, mắt huyền gợi mơ.

Em là "người ấy" hay cô
Sầu chung duyên kiếp làm thơ, đủ rồi.

Tôi tin người dễ tin tôi,
Để tin tưởng mãi rằng đời dễ tin.

Tôi vui lòng sống trong im,
Hồn nường bóng gió, lời chim đến người.

- Yêu là khó nói cho xuôi,
Bởi ai hiểu được sao trời lại xanh ?

Bài Hát Ru Em

Hồ Dzếnh

Ngủ đi, em bé anh yêu,
Phòng em gió sáng dặt dìu tiếng hoa.
Thu về, mùa đã nghe xa...
Hoàng hôn nhân thế phai nhòa nhớ thương.
Riêng em tóc biếc, môi hường
Vui say bên nỗi đoạn trường là anh.
Chiều đôi: cây tạ hồn xanh,
Sương the lảng đảng, hoa cành tả tơi.
Em vui, xuân sắc riêng trời,
Hồn say giấc bướm, miệng cười vẻ hoa.
Em ơi, chiều thế đương nhòa,
Môi khô khôn nín, tên đà nhạt tên.
Bao nhiêu nguyên cũ đương quên,
Bao nhiêu tình cũ đương rền rĩ than.
Tiếng sầu mất giữa nhân gian,
Nàng đi xa lắm và nàng đã vui.
Anh về, lòng góa, tim cô,
Lửa thiêng đem sấy lại đôi lạnh khô.
Gửi em, giấc mộng đầu mùa,
Hoa phai ghi dấu những giờ xót thương ;
Anh run, quỳ gối chân giường:
- Em ơi! Cực lạc, thiên đường là em!

Thu

Hồ Dzếnh

Suốt trời hôm ấy thê lương quá,
Tóc liễu bờm xồm, sóng vỗ hồ,
Mây rồi trên trời, cây rồi lá,
Giường cô xuân nữ gối chần xô...

Đây là tất cả một mùa thơ,
Tất cả lều tranh, cả khói mờ,
Cả gió may đưa, buồn lắng xuống,
Cả lòng tôi với cả lòng cô.

Có một nghìn cây rũ rượi buồn,
Một nghìn sông rét, vạn hoàng hôn,
Dăm thân thiếu nữ gầy như trúc
Đứng chịu tang trời đổ bóng đơn.

Thu xa bằng gió, bằng mây,
Không gian thở nhẹ, buồn vây chìm chìm...
Lòng không ai cấm mà im,
Không dưng bỗng nhớ, không tìm bỗng mong.
Nơi tôi còn ít lá lòng,
Chiều nay rơi nốt vào trong lá rừng.

Muôn Trùng

Hồ Dzếnh

Tình vạn dặm, tên người yêu chắc đẹp,
Người và tôi xa quá đôi muôn trùng;
Tôi với người chưa một giấc mơ chung,
Đi viễn xứ, nên tình không thấu hết.

Hoài mộng cho tin, nghi ngờ để biết,
Hỡi người duyên, người xa cách muôn trùng;
Đến bao giờ nằm ngủ giấc mơ chung;
Cho thơ sáng diễn quanh hồn thắm thiết?

Hỡi người đẹp chưa bao giờ quen biết,
Mắt người lo hay đôi mắt người buồn?
Tóc tơ dài, hay dáng bước thôn thôn,
Người có khóc những khi trời rất đẹp?

Rồi một buổi nghe tin người... bỗng chết!
Rũ hồn sâu trong một thoáng mong manh,
Tôi về đây, đường ngập bóng thu xanh,
Đem thơ thắm, ủ thiên tình bất diệt!

Tôi hỏi hết lòng sâu hay mắt đẹp?
Xưa tuy xa, nay lại quá muôn trùng!
Hỡi người duyên, người thương nhớ tôi không?
Tôi yêu lắm, dấu tình chưa giải hết.

Và... tôi khóc những khi trời rất đẹp...

Buổi Hẹn

Hồ Dzếnh

Nắng vàng em mới lại
Ôi! ngóng trông sao buồn.
Tôi đi và đứng mãi,
Mắt tìm xa xôi luôn...

Tôi mơ chân trên đường,
Áo màu trong lá thắm;
Đường và cây mát lắm,
Riêng lòng tôi đau thương.

Tôi không hề yêu đương,
Sao sầu tôi vương vương,
Sao tình tôi bát ngát,
Sao hồn tôi thê lương?

Nhẽ nào trên Hà nội,
Ngày vàng chia sáng, tối
Không thấy nắng bay reo,
Em quên gì đến nỗi?

Đây, em tôi đây rồi!
Màu áo mơ da trời,
Mùa xuân bừng môi tươi,
Nắng dồn theo gót bước.

Đôi mắt long lanh cười
- Ôi! đời hôm nay vui,
Chim gió đừng mách nhé!
Ta xé thơ đi rồi...

Trong Nắng Trưa

Hồ Dzếnh

Em ạ, lòng tôi, tôi ngỡ đâu
Đã dâng em hết buổi xuân đầu;
Trời xưa huyền lộng màu hoa, nắng,
Trong thoáng thơ vàng, len ý đau...

Tôi là đứa trẻ ngủ trong nôi
Bừng tỉnh, vì nghe mộng vắng lời,
Đất bỗng thêu hoa, tôi bỗng lớn,
Mong tìm lứa bạn, sánh duyên đôi.

Tôi bước vào đời, tự ngỡ xưa,
Nôi hiu gió sớm, xế buồn trưa,
Thuyền tre nằm ngủ trong mơ trúc
Buông lạng chiều mi, lớp bóng vừa.

Nôi giải sông hiền ngây nước da
Của người em gái chớm niên hoa
Bâng khuâng, nghe thoáng lời yêu mới,
Say rộn hồn vui lẫn bóng tà....

Em đến, tôi còn nhớ áo xanh,
Miệng cười: thơ sáng, mắt long lanh.
Tóc mây vắt lỏng niềm duyên dáng
Che nửa phong ba, nửa mát lành.

Em đi, tất cả mùa hoa thắm,
Tôi vén rèm mây, ngó bốn trời
Bụi trắng... thời gian lên sắc trắng,
Giật mình: gà gáy nắng trưa, rơi...

Lỡ Đò

Hồ Dzếnh

Nhà em ở cách hai sông,
Muốn qua bên ấy, phải vòng phía non.
Lúa xanh sóng lúa reo cồn,
Cây xanh dẫn lối, lối mòn cỏ tươi.
Chân đi mắt ngoảnh trông trời,
Khấn thầm: "Thượng-đế phù tôi kịp đò,
Cho tôi mang tấm tình thơ,
Gởi người xa mấy lần đò ngấm trôi,
Sông xuân hẹn chờ hết lòng,
Đò xuân đem hết chờ mong tới bờ."
Em ơi, anh lỡ chuyến đò,
Chuyến đò thứ nhất, chuyến đò đời anh.
Sông xuân thao thiết màu xanh,
Sông xanh xanh quá, lòng anh lại tàn...

Xuân Y

Hồ Dzếnh

Trời đẹp như trời mới tráng gương,
Chim ca, tiếng sáng rộn ven đường,
Có ai bên cửa ngời hong tóc
Cho chảy lan thành một suối hương...

Sắc biếc giao nhau, càn quét càn quét,
Nước trong, hồ ngợp thủy tinh xanh.
Chim bay, cánh trĩu trong xuân ý
Em đợi chờ ai, khuất bức màn?

Giữa một giờ thiêng, tình rất đẹp,
Rất buồn và rất... rất thanh thanh.
Mày ai bán nguyệt, người ai nhỏ?
Em ạ! yêu nhau, chết cũng đành.

Giản Dị

Hồ Dzếnh

Em ăn, em nói, em cười,
Kiếp này không có hai người như em.
Kính thành: quần nhiều, hàng len,
Em tôi: áo trắng, quần đen sơ sài.
Ai mà để ý vào ai,
Quần đen lẫn bóng, áo gai lẫn màu.
Trên đời hai đứa yêu nhau,
Quần đen hóa đẹp, áo sồi hóa vui.
Tình là hạnh phúc chia đôi,
Hương len kể đá, trăng soi dằm trường.
Đừng mong ước cả Thiên-đường,
Hãy xin lấy nửa tấc vườn vắng hoa.
Tình người bướm lại, ong qua,
Tình tôi con nước, canh gà hắt hiu.
Sồi tôi bờ bến bao nhiêu,
Nếu đi em để sắc điều gây nên...

Phong Châu

Hồ Dzếnh

Người xưa xa rồi, lông ngỗng hết,
Người xưa xa rồi, tình xưa không chết,
Nghìn năm trắng sáng đất Phong-châu,
Duyên cổ còn mơ vạn cổ sầu.

- Nàng là Hoa tươi đất Việt,
Chàng là Tinh túy trời Ngô,
Tình thâm anh, giòng phế thiết,
Chỉ hồng duyên thắm se tơ...

Ngờ đâu, trước cảnh biển bao la,
Gươm sắc chia lìa con với cha!
Trung nghĩa ai hay trung nghĩa... tận,
Một thiên bạc mệnh úa trời hoa.

Giếng vàng, ánh ngọc nghìn xưa,
Giở trang sách cũ, hương thừa còn bay.
Mà sao người đó ta đây,
Tình duyên phảng phất như ngày đã xa.
Người về, ta mới nhớ ra
Yêu là thế ấy, mơ là thế thôi.

Người Thơ

Hồ Dzếnh

Có những người thơ rất đổi thơ,
Óc thường đi vắng, mắt theo mơ,
Chân đi ắt hẳn không cần đất,
Giữa cõi trần gian, bước hững hờ.

Chàng ta làm toán để mơ duyên,
Dấu sắc thường hay đánh dấu huyền,
Lắm lúc thơ về không kịp viết,
Văn "e" bỗng hạ xuống... văn "uyên".

Bốn khóa thi liền hỏng mất năm,
Cuộc đi khó quá, tình đi thâm.
Ra về mẹ hỏi: " Con thi đậu ? "
- Thưa dạ! Vì con trót... viết nhầm!

Thầy giáo thường khen tự buổi đầu:
"Anh này không khéo hỏng về sau!"
Nhưng chàng trai ấy tin mình lắm,
Thăm nhủ: Đời ai thiết sự giàu.

Chàng trai năm trước vẫn như nay
Vì vẫn lơ mơ suốt cả ngày,
Có lẽ tên mình không nhớ nữa,
Vẫn tìm khăn mặt vắt trên... tay.

Sáng Quê

Hồ Dzếnh

Gió đưa mặt trời dần cao,
Khóm tre rì rào muôn tiếng chim kêu.
Đắm mình trong gió hiu hiu,
Lúa non sóng uốn thềm reo cuối trời.
Trên đường dê bé chạy dài,
Bóng trâu trên nước, bóng người trên cây.
Ngoài trời mây sáng hây hây,
Nước non tô loáng da ngày cuối thu.
Đáy hồ mấy mắt sao lu,
Và trên nón dạ sương mù quệt ngang.
Chân trâu nghe nặng bước đàng,
Gió đưa tiếng học bên làng như ngâm.
Ông Hương qua đấy, nghĩ thầm:
- Bểng văn Yếu lược nó cầm trong tay.
Bên đình mấy giải khăn bay,
Đi tươi qua ánh ban ngày lẫn trăng.
Ổ rơm, bác xã thôi nằm,
Chân đi guốc thấp, xỏ nhăm guốc cao.
Mắt còn lú rú chiêm bao:
Vớ cho tao điều thuốc Lào, cu con!

Mưa Ngàn

Hồ Dzếnh

Tháng tư, nước lũ, mưa ngàn,
Nước xuôi đem hết lá vàng gửi xuôi.
Đường về: sông ngập, cầu trôi,
Lối sang quê bạn xa xôi quá chùng!
Bao giờ nước rút khỏi rừng,
Cho đò ghé bến, cho sông nổi cầu.
Cho hai ta được gần nhau,
Cho trăng đứng bóng, đôi đầu chung mớ!
Dưới đây anh đếm từng gi,
Nhắm đôi mắt, mộng: lúc đò cặp sông...

Trưa Vắng

Hồ Dzếnh

Hồn tôi đây: căn trường nho nhỏ,
Nước vôi xanh, bờ cỏ tươi non.
Lâu rồi còn thoảng mùi thơm,
Chân đi nghe động tới hồn ngây thơ.

Sâu rộng quá những giờ vui trước,
Nhịp cười say trên nước chưa trôi.
Trưa hè thương thấy hai tôi
Ném đầu chim chích, bắt đuôi chuồn chuồn.

Đời đẹp quá, tôi buồn sao kịp?
Trang sách đâu chép hết giây mơ.
Ngả mình trên bóng nhưng tơ,
Tôi nguyện: Sau lớn làm thơ suốt đời!

Cỏ mấy bận xanh rồi lại tạ,
Gió lùa thu trong lá bao lần...
Bạn trường những bóng phù vân,
Xót thương mái tóc nay dần hết xanh.

Hồn xưa đây: chim cành động nắng,
Lá reo trên hồ lặng lẽ trong.
Trưa im im đến nỗi nùng,
Tôi ngỡ trống học trong lòng trưa vắng...

Xuân Đôi Ta

Hồ Dzếnh

Em trở về đây, đáp lại lời
Anh từng buông gọi giữa xa xôi.
Nghìn trùng non nước đìu hiu nhớ,
Đã vọng hồn anh đến cuối trời.

Anh đã chờ và cây đã xanh,
Lừng mùa bay dậy tiếng mây thanh,
Em về, mắt đẹp ngời như thuở
Em chữa theo chồng, vẫn mến anh.

Anh đợi chờ em suốt bấy lâu,
Nhủ thầm: xuân thắm chẳng phai đâu,
Một khi xuân thắm là mong nhớ,
Và cả thiên thu: vĩnh viễn sâu!

Áo em sáng dệt trời xuân gấm,
Sông cũ, nguồn xưa rộn rã về...
Ngõ hạnh, mấy mùa quên nét thắm
Nở bừng, khi thoáng bóng hoa lê.

Em đã về đây, em vẫn nguyên
Như ngày trắng nước chớm tơ duyên
Bao năm xa cách, đi chưa nhạt
Màu tóc sông thu, ánh mắt huyền.

Anh hát mừng em khắp thể gian,
Trập trùng mây núi tiếng ngân vang,
Thơ yêu khôn ngớt trong thiên hạ,
Và cả non sông rộn sóng đàn.

Mời em ngồi lại bến sông xanh,
Mây cũ muôn năm chiều dáng lành.
Ta viết lòng ta cho hậu thế,
Độc hoài không chán: Em và Anh!

Tưởng Chuyện Ngàn Sau

Hồ Dzếnh

Nằm đây, tưởng chuyện ngàn sau,
Lung linh nển cháy hai đầu áo quan.
Gió lìa cành lá không vang,
Tin ta vĩnh quyết trần gian hững hờ!
Bao nhiêu đáng ảnh tôn thờ,
Xa nhau lâu quá bây giờ lạnh nhau.
Người về gối rét, nằm đau,
Nghe trên thước đất phai màu nhớ thương.
Chiều nào mây vọng hồn chuông,
Ngừng chân đôi kẻ trên đường mãi mê.
Nghe tin ta lỗi câu thề,
Nghìn thu xa vắng, ra về trước ai.
Ngậm ngùi nhớ trắng rừng mai,
Cảm thương sông nước, ghi bài điệu tang!
Ngựa gầy bóng gió mênh mang,
Cờ đen lối cũ, cây vàng nẻo xa....
Ta nằm trong ván trông ra,
Tủi thân vì thấy người hoa vẫn cười!
Ta toan... giận dỗi xa đời,
Chợt hay: khăn liệm quanh người vẫn thơm.
Nát thân, không nát nổi hồn,
Lẩn trong cái chết vẫn còn cái đau!

Cảm Ơi

Hồ Dzếnh

Mẹ nhỏ của con ơi!
Máu chảy, xuân thơm, mắt lệ ngời,
Vú mẹ đã khô nguồn sữa cũ,
Tình con còn lại bấy nhiêu thôi!...

Hoa Xuân đất Việt nghìn thu nở,
Gương cũ muôn đi rạng rỡ soi.
Ước nhỏ như xưa mà nũng nịu:
"Coong nà coong mẹ, mẹ coong ơi!..."

Trang Sách Xưa

Hồ Dzếnh

Giở lần trang sách xưa,
Nhớ thời áp bức,
Giang sơn ơi! lòng Người nguội đau chưa?
Mộng đời Người đã thức?
Cõi trần ai đêm nay ta bơ vơ
Giật mình cảm xúc...
Hận muốn toát ra thơ,
Tình tan vào uất ức.
Hồn đau run mơ tưởng bóng cờ
Ghi dấu những ngày quốc nhục.
Bừng sáng mau lên xuân,
Cho Vinh quang quét sạch dấu phong trần,
Cho Non nước sáng tươi ngày trẻ mãi;
Và Giang sơn... Giang sơn thiên vạn đại,
Trước khi tàn ta muốn thấy Người vui,
Hỡi vô cùng yêu dấu - nước - ta ơi!

Về Làm Chi Nữ

Hồ Dzếnh

Về làm chi nữ nơi đây,
Xứ run rét mướt, cõi đây bồng hoang.
Thành xưa: từng lớp điêu tàn,
Đường xưa: di ảnh muôn vàn lá rơi.
Tiến lên: nắng ngút chân trời,
Trở về chi, nước non hời xác xơ!
Mắt say ánh máu pha cờ,
Bước chân run giữa hai bờ Phế, Hưng.
Tiếng hờn vỡ xé không trung,
Gươm thiêng đưa loáng một vùng nắng tươi.
Trông nhau không then sống đời,
Đôi trắng không tủi những lời nước non.
Một trời lộng lầy vàng son,
Máu rơi đêm ấy, hoa còn buổi nay.
Mắt nhìn theo tiếng ca bay,
Đất thơm nghe nở những ngày vào Xuân...

Tư Hương

Hồ Dzếnh

Ta nhớ màu quê, khát gió quê,
Mây ơi! ngưng cánh đợi ta về;
Cho ta trông lại từng xanh thắm,
Ngâm lại bài thơ: "Phương thảo thê..."

Đất Thánh trời Đông, mẹ Á châu,
Anh hoa ngàn thuở rạng phong hầu,
Chín cung thăm thẳm hồn hương khói,
Danh vọng vang lừng mây gió Âu.

Liễu Động-đình thơm chuyện hảo cầu,
Tóc thề che mượt gái Tô Châu,
Bâng khuâng trăng sáng trời Viên Hán,
Một giải Giang Nam nước rợn màu.

Ai hát, mà nay gió vẫn thơm?
Ai đau non nước não âm đồn?
Chiêu Quân nếu mãi người cung Hán,
Thi tứ tìm đâu nét tủi hờn?

Mây ơi, nếu tạt về phương Bắc,
Chầm chậm cho ta gửi mấy lời....
Từ thuở ly hương ta vẫn nhớ,
Nhưng tình... xa lắm, gió mây ơi!

Mùa Xuân Mới

Hồ Dzếnh

Non sông đương lúc bùng bùng dậy,
Khí vũ hiên ngang dồn mọi lòng....
Bút hơi, thiêng liêng, người hãy cháy,
Kiếm thần kia ánh lên từng không.

Ta đứng nơi đây nguyện một lời:
"Non kia dù lở, bãi kia bồi,
Đất thiêng không để dành hai giống,
Linh khí Trời Nam đúc một nòi. "

Đây, nửa đời đau thấy dáng xuân,
Đất hoa thở mạnh, gió thơm gần,
Ta quàng tay nhỏ ghì non nước,
Như gã si tình say ái ân!

Người hãy cùng ta dạo cảnh xuân,
Yêu nhau cho bổ lúc phong trần.
Nhịp đi lên mạnh, hồn ta đẹp,
Thơ ý rung mùa vang dưới chân.

Ta Không Muốn

Hồ Dzếnh

Ta không muốn nắn cung đàn
Đêm xưa dạo dưới trăng vàng đợi Em.
Bền gì mấy thoáng hương duyên,
Đẹp gì mấy sợi mây huyền gợi mơ.
Thơ dâng ngàn ngút sắc cờ,
Máu tươi hoen ố những giờ ái ân.
Quen chân là khách dương trần,
Trái tim đau xót bao lần vì yêu.
Bình minh về, ánh cao siêu
Lên thay lửa Sống tiêu điều ngày xưa.
Ta cười thấy cháy duyên mơ,
Hân hoan khi xé những tờ... rất thơm.
Ý thiêng choán hết linh hồn,
Còn đâu gió nhớ cung buồn mà ca.
Lần đầu trước bóng Em xa,
Không nghe run trái tim và... rất vui.

Tiếng Sơn Hà

Hồ Dzếnh

Ta trả lại cho đàn cung nhớ tiếc,
Cho mùa thu những xác lá vàng rơi.
Ta trả lại cả u hoài, thống thiết,
Khi xuân về bừng sáng nên cây tươi.

Ta nghiêng kính trước xuân hồng đất nước,
Lửa yêu đời thiêu cháy chuyện ngày xưa,
Như sóng cả tràn lan niềm mộng ước,
Ta kiên cường xây lại tháng năm thừa.

Đây là lúc ánh gương linh bén chớp,
Ta màng chi mây liễu cuốn phong ba;
Nếu rượu mạnh lên đường ta cạn hớp
Để say sưa nghe dội tiếng sơn hà!

Hỡi người bạn mà hồn thôi muốn trẻ,
Mất tin yêu, lăm lặc giữa tình đau ;
Người hãy dậy nghe hồn thiêng thể hệ,
Khắp non sông vang hát buổi xuân đầu.

Ân phúc cả sẽ tương bừng, vạn đại,
Lòng muôn dân rào rạt sóng tin yêu.
Trang Lịch sử từ nay thơm ngát mãi,
Tiếng ca thần vang bóng quốc kỳ reo.

Mái Lều Tranh

Hồ Dzếnh

Mẹ tôi sống lặng trong làng nhỏ,
Đâu biết thời gian đổi mới rồi;
Lòng vẫn đau buồn thiên vạn cổ,
Nào hay Non nước đã reo vui.

Bồ hôi cứ thấm từng thân áo,
Lưng mãi còng trên lớp bụi đời ;
Mẹ vẫn điem nhiên trong dáng lão,
Vun trồng mấy luống bắp, khoai tươi.

Ngoài kia Niên thiếu ca Xuân mới,
Trong lũy tre xanh, đời vẫn buồn.
Ai biết để lòng yêu một buổi,
Bay về thăm viếng mái cô thôn?

Bao giờ cho sáng lều tranh nhỏ,
Mẹ Việt-nam mừng nước Việt Nam?
Hay vẫn đau buồn thiên vạn cổ,
Những người không biết ánh vinh quang?

Non

Hồ Dzếnh

Lửa Thơ bùng cháy giữa đời,
Tình Thơ thắm thiết cho người bán mua.
Ý thiêng người thiếu, ta thừa,
Nghìn kho ân lộc, trăm mùa mạnh xuân.
Khinh nẻo hẹp, ghét nơi gần,
Mắt xa thăm hỏi muôn lần dặm băng.
Dấu tàn trên đỉnh Kiêu căng,
Còn hơn muôn thuở cao bằng ngọn cây.
Thơ về: nắng sáng lừng bay,
Gấp đi cánh phượng cho ngày rạng ra.
Cõi trần vàng tiếng thiên nga,
Thơ không tuổi, ý không già: muôn năm!
Gõ lên Bắc Đẩu ta nằm,
Nghe rung chân lạ, thơ thần mười phương.
Non cao nên dáng non buồn,
Tuyết sương thắm mãi linh hồn quạnh hiu.
Non tuy run rét bao chiều,
Vẫn đem cao cả, tiêu điều gởi mây...

Giang Tây

Hồ Dzếnh

Chị về làm dâu nhà tôi,
Từ ngày má chị hồng đôi trướng gà.
Nắng trần chưa nhuộm màu da,
Chị còn giày nhiều, quần hoa như ngày,
Chị người ở mãi Giang Tây
Thi thuyền kết lá, chằng dây đèn cầu.
Nhưng từ chị về làm dâu,
Da tơ nắng sạm, mái đầu gổi giăng.
Ôm tôi, chị bảo luôn rằng:
"Chấp trăm Hà Nội chưa bằng quê ta!"

Giang Tây hồ, đất bao la,
Non ngây nước tóc, màu da rợn trời.
Quan hà, từ nhấp ly bôi,
Lòng đau nhớ nước qua người chị dâu.
Năm năm mơ hội đèn cầu!...

Máu Cờ

Hồ Dzếnh

Sắc biếc chen lừng dáng huyết tươi,
Lên lang tuân ánh thái dương cười,
Dưới cờ, hồn nhỏ tràn như biển,
Trí rộng muôn sông, chấp vạn người.

Sức mạnh nào ngăn ý chí ta,
Gươm thần khi ngựa máu xông pha?
Một đi - cái chết nghìn thu nhẹ,
Hát trước câu: " Không trở lại nhà."

Giang sơn một thuở lăm tro bụi,
Kiếp sống vinh gì nợ hắc nô?
Kiếp sống vinh gì, khi thế hội
Đã xoay nghiêng ngựa móng cơ đồ?

Ngựa không thềm nhớ đồng xanh cũ,
Ta há mơ gì chút gió quê?
Cờ (...) tuân ra bao máu đỏ
Ghi câu non biển: Chết không về!

Say Thơ

Hồ Dzếnh

Ước gì chữ bật ra thơ,
Vàng rung lên tiếng, ta sờ được yêu.
Đem mình choán hết cô liêu
Mở toang âm hưởng ra chiều vu vơ.
Tai ngậy ngất nhạc không bờ,
Hồn điên ép nát mơ hồ giữa tay.
Cho cuồng tư tưởng cho say
Đê mê nhân thế đã đầy ánh trăng.
Thơ thiêng thốn thức cung Hằng,
Một trang suối chảy, muôn lần sáng reo.
Chìm trong nhớ, chết trong yêu,
Quên, quên hết cả nỗi nghèo tứ thi.
Cho hồn đau đến mê si,
Trăng bay rớt sáng, lời đi bật lòa.
Ta càng víu được mơ hoa,
Càng phai thế sự, càng xa nhân tình.

Hoa Xuân Đất Việt

Hồ Dzếnh

Ta biết người là hoa xuân Đất Việt!
Tuổi xanh thắm nhưng lòng sôi chính huyết,
Tóc bồng bồng nhưng ngút chí non sông,
Người thèm say vũ bão, khát xung phong,
Mơ chinh chiến vỡ tung lòng tử cực.

Ôi Nam Việt! Ôi hồn non nước nhục,
Tám mươi năm đau xót, tám mươi năm!...
Một giang sơn lầy lụa dẫu thương tâm,
Cả thế kỷ vẫn đen màu bại liệt!
Niên thiếu hỡi, hỡi hồn trai đất Việt,
Đứng lên đi, vì tổ quốc vinh quang,
Máu người bồi lên lớp máu lênh lang,
Đời người họa nhịp đời mãnh liệt.
Mùa xuân sáng bừng reo trong khí tiết,
Ánh lê minh chói lợi nạm sơn hà,
Người đứng lên, làn mắt đăm phương xa,
Tim rung động, tay lần trang sử đẹp!...

Người phải chết, người cần tha thiết chết,
Trở về chi, hoa bướm rụng từ lâu.
Sau lưng người, rền rĩ vạn mồ đau,
Gót đã trở, đây là giờ đoạn tuyệt!...

Niên thiếu hỡi, hỡi hồn trai đất Việt,
Ta cầu mong một buổi sáng tinh sương,
Nến chập chờn, hoa lạnh suốt âm dương,
Đem cung kính đặt lên mồ chiến sĩ,
Nghe phôi phới khắp năm trời chính khí
Tiếng sơn hà vang nhịp khúc quân ca!
Vì máu thần, Người tươi đã lên hoa,
Mùa Vinh hạnh kết khung đời rực rỡ!

Ta đứng lặng, mỉm cười trong lệ nhỏ,
Lòng băng khuâng thầm vọng bóng ai xa....
Mắt rung rinh ánh đẹp của sơn hà!

Cơn Giận

Hồ Dzếnh

Có những cơn điên xé được đời,
Những cơn quản quại máu tanh hôi,
Mà hồn rít lại rồi căng thẳng,
Chờ nuốt không gian xuống khắp người.

Ôi! những bàn tay cầu lấy tay,
Và vò nát ngực, sóng lung lay
Nghìn muôn tia lửa ngẫu trong mắt,
Rung cả thân mình, chuyển cả mây.

Rồi rã, rồi lợi, rồi tim huyết
Tất cả xó dờn... tất cả run....
Gió cát xông lên, mưa bão rít....
Hằng muôn con thác trút căm hờn!

Một phút điên cuồng phá thỏa thuê,
Cho sông đau khổ bớt tràn trề,
Ai hay hơi máu hồn khi tắt
Cả một trời thương lặng lặng về.

Hối hận, cay, chua đứng sững bên,
Giọng cười mai mả buốt qua tim:
Tôi me, châm lửa cho nhà cháy,
Lửa giận nguôi rồi, than tối đen.

Hận Chinh Phu

Hồ Dzếnh

Ai đã sống như ta thời chói lói,
Lưỡi gươm vàng đâm suốt bản đồ Âu,
Khúc chiến thẳng cao lưng trời vọi vọi,
Cờ nguyên nhung mừng đóng gió Tây Châu.

Thuở ấy, quân Nguyên áo giáp, nhung,
Tay hươi hoa kích, đẹp vô cùng,
Ngựa phi nuốt chửng ngày trăm dặm,
Nắng chảy bồi hôi loáng khắp lưng.

Tướng Nguyên mồm thét ra hơi lửa,
Tay chỉ thành xa, kiếm rạch trời,
Giấc mộng chinh biên hừng máu đỏ,
Tâm hồn nung nấu vạc dầu sôi.

Sa mạc mênh mông, người thấy đâu,
Gió sương lạnh lẽo, giá băng sâu,
Muôn hồn chiến sĩ trở như đá,
Đem quảng ân tình xuống vó câu.

Trăng lạ bao lần soi cảnh lạ,
Mây vàng quan ải, gió biên cương,
Lòng kêu tham vọng, tràn cao cả
Vẫn rồi, huy hoàng mộng bá vương.

Vua Nguyên trong chín lần cung cấm,
Đốt nền ngòi xem bức cáo thư,
Mơ bước quan quân ngoài vạn dặm
Vang lừng ngựa hý gió Ba Tư...

"Chiến sĩ một đi không trở lại",
Chiến mã một đi không hề về,
Giáo chỉ đường xông tên vút lồi,
Hồ đông máu tím lạnh ngòi tê....

Khúc hát chinh phu rộn khắp đường,
"Ta say trời lạ, khát trùng dương,
Tay ta vói cả vào thiên hạ,
Chận dưới ngai rồng một bắc phương."

Nhưng... khúc quân ca bỗng chốc ngừng,
Chiến kỳ vấy máu đắp bình nhung,
Phải chăng sông Bạch, tri âu hẹp,
Không đủ gươm thần rộng lóa vung?